

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 martie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2015, declarat de avocatul Brașoveanu Renata în numele inculpatului

Paraschiv Igor Igor, născut la 08 aprilie 1997, originar și domiciliat în mun.Chișinău, str.Braniștei 7/2, ap.4.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 17.09.2014 - 12.02.2015,

2. Instanța de apel: 13.03.2015 - 16.06.2015,

3. Instanța de recurs: 29.01.2016 - 02.03.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău din 12 februarie 2015, a fost încetat procesul penal în privința lui Paraschiv Igor și, prin aplicarea art.55 Cod penal a fost liberat de răspundere penală în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal cu tragerea la răspundere contravențională, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 100 unități convenționale.

Prin aceeași sentință a fost supus răspunderii contravenționale și inculpatul Ișecov Anatolii în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Prima instanță, examinînd cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Paraschiv Igor, la 30 decembrie 2012, aproximativ la ora 21.00, de comun acord cu Ișecov Anatolii și alte persoane necunoscute, în timp ce se aflau pe str.Kiev 16/1, mun.Chișinău, în fața centrului comercial „Pan-Com”, avînd intenția de a comite acte huliganice, încălcînd grosolan ordinea publică, în urma unui conflict apărut spontan, i-au înjurat și i-au agresat fizic pe cet.Rotaru Marcel și Pantea Marin, aplicîndu-le multiple lovituri cu capul, pumnii și picioarele în regiunea corpului și capului, în rezultatul căreia i-a fost cauzată lui Pantea Marin, conform raportului de expertiză medico-legală nr.5708 din 11.11.2012, vătămare corporală medie, iar lui Marcel Gheorghe, conform raportului de expertiză medico-legală nr.5709 din 11.11.2012, vătămare corporală neînsemnată.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror și avocatul D.Cojocarul în numele inculpatului Ig.Paraschiv, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri în partea dată, prin care lui Ig.Paraschiv să-i fie stabilită pedeapsa în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal de 8 luni închisoare, care conform art.90 Cod penal să fie suspendată condiționat, pe un termen de probă de 1 an, invocînd că prima instanță aplicînd în privința inculpatului prevederile art.55 Cod penal, nu a ținut cont

de faptul că acesta a comis o infracțiune mai puțin gravă, în participație, cu aplicarea violenței, cauzând unei părți vătămate, vătămare corporală medie, așa că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate va fi atins doar prin sancționarea ultimului, mai mult o condiție obligatorie pentru aplicarea normei date este recuperarea prejudiciului cauzat în urma infracțiunii, care la caz nu a fost reparat, astfel că liberarea de răspundere penală a inculpatului este contrară prevederilor art.61 Cod penal și nu va atinge scopul de corectare a inculpatului, precum și prevenirea de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane;

- avocatul în numele inculpatului, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care Ig.Paraschiv, în temeiul art.54 Cod penal să fie liberat de răspundere penală, cu aplicarea măsurii de constrângere în temeiul art.104 Cod penal - avertismentul, pe motiv că instanța nu a ținut cont de faptul că inculpatul nu are antecedente penale, fapta comisă face parte din categoria celor mai puțin grave, se căiește sincer de cele comise, la momentul comiterii faptei era minor, se caracterizează pozitiv și conform referatului presentențial are perspective de a se reintegra în societate fără a fi izolat de societate, deoarece concluziile necesare dînsul și le-a făcut și regretă de cele întîmplate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de avocatul D.Cojocari în numele inculpatului Ig.Paraschiv, și admis apelul procurorului, casată sentința în latura penală și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Paraschiv Igor a fost condamnat în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale. În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel, la examinarea apelurilor declarate, respectînd prevederile art.415 alin.(1), (2), 409 alin.(1) Cod de procedură penală, a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui Ig.Paraschiv de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, corect stabilind circumstanțele de fapt și vinovăția lui, just încadrînd în drept acțiunile acestuia, care se probează prin însăși declarațiile inculpaților Ig.Paraschiv, A.Ișecov, a părților vătămate M.Pantea și M.Rotaru, a martorului Ch.Ișecov, rapoartele de expertiză medico-legale nr.5708, 5709 din 02.11.2012, procesele-verbale de ridicare și examinare a obiectului din 13.12.2012, 15.01.2013, 18.01.2013, de recunoaștere a persoanei din 17.01.2013 și 18.01.2013, de confruntare din 25.02.2013 dintre M.Pantea și A.Ișecov, M.Rotaru și Ig.Paraschiv.

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță incorect a ajuns la concluzia de a înceta procesul penal în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, atrăgîndu-l pe Ig.Paraschiv la răspundere contravențională, conform art.55 Cod penal, din motiv că inculpatul era minor, această circumstanță fiind una excepțională, însă fără a ține cont de persoana lui, de circumstanțele cauzei ce atenuază ori agravează răspunderea, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de modul de comitere a ei și de faptul că Ig.Paraschiv nu a recuperat prejudiciul cauzat părților vătămate, de unde a constatat că inculpatul nu a conștientizat gravitatea acțiunilor comise și în asemenea cazuri nu poate fi reținut faptul că inculpatul va putea fi corectat fără a fi supus pedepsei penale.

De asemenea, instanța de apel, reținînd faptul că acțiunea infracțională a inculpatului a fost marcată de o violență evidentă, în urma căreia părțile vătămate s-au ales cu vătămări corporale medii și neînsemnate, a conchis că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă

doar cu stabilirea pedepsei penale, cu aplicarea art.364¹ Cod de procedură penală și art.79 Cod penal, sub limita minimă prevăzută de sancțiunea art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale.

Reieșind din cele reținute mai sus, instanța de apel a concluzionat că argumentele avocatului în numele inculpatului invocate în apel referitor la aplicarea prevederilor art.54, 55 Cod penal, sînt nefondate, în legătură cu ce apelul urmează a fi respins.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul R.Brașoveanu în numele inculpatului Ig.Paraschiv care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei, pe motiv că instanța de apel nu s-a expus referitor la aplicarea dispozițiilor art.79 Cod penal, pe cînd putea să-i aplice inculpatului o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea săvîrșită; instanța de apel nu a luat în considerație faptul că Ig.Paraschiv la data comiterii faptei era minor și în privința lui puteau fi aplicate prevederile art.54, 55 Cod penal; instanța eronat a concluzionat că inculpatul nu a conștientizat gravitatea acțiunilor comise, că nu a recuperat prejudiciul material, lăsînd fără apreciere faptul că, potrivit legislației în vigoare în cazul minorilor prejudiciul material se recuperează de către părinte sau curator, iar nerepararea acestuia nu constituie o cerință obligatorie pentru aplicarea prevederilor art.54, 55 Cod penal, astfel instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, din care cauză nemotivat a respins apelul declarat de avocat.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, avocatul a invocat ca temeiuri de casare a hotărîrii judecătorești art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizînd aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

După cum rezultă din textul recursului, autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui Ig.Paraschiv în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, și, critică hotărîrea instanței de apel, precum că aceasta fără a-și motiva soluția, neîntemeiat a casat sentința și i-a stabilit inculpatului o pedeapsă mai aspră, fără aplicarea prevederilor art.55 Cod penal, iar aplicînd dispozițiile art.79 Cod penal, nu a motivat de ce inculpatului nu-i poate fi stabilită o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea săvîrșită, prin ce a ignorat principiul individualizării pedepsei penale.

Colegiul penal atestă că, sancțiunea art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Ig.Paraschiv, prevede o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 400 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 5 ani.

Lui Ig.Paraschiv i-a fost stabilită pedeapsa în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal - amendă în mărime de 300 unități convenționale, adică sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă.

Conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale și generale Codului penal.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile art.79 alin.(1) Cod penal, ce permite stabilirea unei pedepse sub limita sancțiunii prevăzute de norma penală în baza căreia este declarat vinovat făptuitorul, luîndu-se în considerație circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvîrșirea infracțiunii, de persoana și comportarea acestuia în timpul și după săvîrșirea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea fapei și a consecințelor ei.

Consultînd textul deciziei instanței de apel, Colegiul reține că instanța a ținut seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de toate circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de persoana inculpatului Ig.Paraschiv, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, prevăzute la art.75 Cod penal.

Totodată, instanța de apel studiind multilateral, în deplină măsură și obiectiv toate circumstanțele și datele care caracterizează persoana inculpatului, și anume că acesta a recunoscut vina, s-a căit sincer în cele comise, anterior nu a fost condamnat, de motivul și scopul faptei comise, și că fapta a fost comisă în perioada minoratului, circumstanță pe care instanța a reținut-o ca excepțională, respectîndu-se în cazul dat dispozițiile art.79 alin.(1) Cod penal, a considerat că prin aplicarea unei pedepse sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea săvîrșită, va fi atins scopul pedepsei penale de corijare și reeducare a inculpatului.

Mai mult, Colegiul penal reține că alegerea modalității aplicării pedepsei mai blînde decît cea prevăzută de lege, este un mijloc acordat instanței de judecată pentru o individualizare a categoriei pedepsei în cazul în care sancțiunea articolului respectiv prevede și pedepse alternative, reieșind din cumulul de circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, gradul sau pericolul social al persoanei vinovate.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală la care se face referință, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa sub formă de amendă aplicată inculpatului a fost individualizată conform prevederilor legale, concluzie ce este argumentată în descriptivul deciziei, care corespunde tuturor prevederilor normelor de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Argumentul recurentului, precum că instanța de apel neîntemeiat a conchis că în privința inculpatului nu pot fi aplicate prevederile art.55 Cod penal, cu liberarea lui de răspundere penală, este lipsit de temei, deoarece din textul deciziei rezultă că instanța și-a motivat concluzia în acest sens, indicînd din care motive în privința acestuia nu pot fi aplicate prevederile normei penale sus menționate, și anume că nu a conștientizat gravitatea acțiunilor comise, nu a recuperat prejudiciul cauzat părților vătămate și acțiunea infracțională a fost marcată de o violență evidentă în privința părților vătămate, cărora le-a fost cauzate vătămări corporale medii, și respectiv neînsemnate.

Lipsit de temei este și afirmația recurentului, precum că instanța nu a reținut pct.23 și 28 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.39 din 22.11.2004, cu privire la practica judiciară în cauzele penale privind minorii, potrivit cărora în cazul minorilor recuperarea prejudiciului nu constituie o cerință obligatorie pentru neaplicarea prevederilor art.54, 55 Cod penal, deoarece într-adevăr, la data comiterii faptei, inculpatul a fost minor, acesta a săvîrșit pentru prima oară o infracțiune mai puțin gravă, însă norma dată prescrie clar că instanța *poate libera persoana de răspundere penală* în conformitate cu prevederile

procedurii penale dacă s-a constatat că corectarea lui este posibilă fără a fi supus răspunderii penale, dar nu este obligată în mod direct de a o aplica, această prevedere rămîne la discreția instanței. La caz, instanța de apel, constatînd că scopurile pedepsei penale reglementate de art.61 alin.(2) Cod penal, nu vor fi atinse prin aplicarea măsurilor de constrîngere cu caracter educativ, utilizînd criteriile prevăzute de art.75, 79 Cod penal, a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a-i aplica minorului o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de lege, just concluzionînd că efectul corectării inculpatului Ig.Paraschiv nu va putea fi obținut fără a-l atrage la răspundere penală.

Prin urmare, instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului, a respectat principiile de individualizare a pedepsei, pedeapsa aplicată lui Ig.Paraschiv sub formă de amendă este una aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la corijarea și reeducarea lui, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de convețuire socială și principiile morale, fiindcă ca măsură de constrîngere, pedeapsa are pe lîngă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Argumentele recurentului, precum că decizia instanței nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei stabilite, sînt neîntemeiate, dimpotrivă decizia este bine argumentată, motivată și nu contravine prevederilor art.394 Cod de procedură penală.

Din acest punct de vedere se constată că, de fapt, în cauză nu s-a comis erorile de drept la care face referință recurentul și, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă faptei comise, fiind individualizată potrivit prevederilor legale.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Brașoveanu Renata în numele inculpatului Paraschiv Igor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2015, în cauza penală în privința lui Paraschiv Igor, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 30 martie 2016.

Președintele

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu